

FIONA VALPY

Emlékek
Tengere

finep
selection

FIONA VALPY

Emlékek
Tengere

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2022

*Szeretett nagymamám,
E. T. („Milly”) Macdonald (1906–2008)
emlékére*

souvenir (fn.) emlék; egy tárgy, amelyet azért adnak
vagy őriznek, hogy emlékezzenek a múltra
[francia, köznyelvi: eszébe jut;
se souvenir ige, emlékezni]

Emlékszem, az a nap aranybrokát volt,
A selyem-sima tenger a tág láthatárig ért,
És a szőke parti füvet száz simítással
Szellő fésülte, hogy ragyogjon a fénye.
A parton sétáltunk, a lábunk hullámok fürdették,
Tiszták, mint az ígéret, sóhajtoztak a homokban.
A sötét moszatfodrokból egy kagyló fénylett,
Magába fogta a napot, a holdat és a csillagokat.
Most is itt van a kabátzsebemben, íve
Biztonságban megőrzi azt a napot, örökre.¹

Ella Dalrymple

---

¹ Mesterházi Mónika fordítása

2014, Edinburgh

„KÖSZÖNTJÜK A DRUMBEIG IDŐSEK OTTHONÁBAN!” A felirat szavainak ellentmond a tény, hogy a szakadó esőben állok, az üvegajtó rossz oldalán. Kissé előrehajolok, fületem a kaputelefonhoz tartva, abban a reményben, hogy valaki talán hallotta, hogy megnyomtam a csengőt, és beenged. Még közelebb lépek, és megpróbálok a falhoz simulni a keskeny eresz alatt, amelyről még több víz csöpög a hátamra. A szürke kőépületet körülvevő platánfákról a szél marokszám tépi és az ablakoknak csapja az elsárgult leveleket. Ott egy pillanatra feltapadnak az üvegre, majd lemossa őket a sóderre a vékony patakokban csordogáló esővíz. Türelmetlenül megnézem az órát; gondolatban már otthon járok – *Boldogul Dan? Eszébe jutott Finn gyógyszer?* –, aztán még egyszer megnyomom a csengőt, ezúttal hosszabban és határozottabban.

– Elnézést, hogy megváratam. Volna szíves ezt aláírni? – A recepció átnyújt egy írotáblát meg egy tollat. Kibújok átázott kabátomból, hogy az ujjáról ne csöpögjön a víz a nő íróasztalának kifényesített lapjára. – Járt már nálunk korábban?

Megrázom a fejem, és beírom a nevem meg a dátumot. A „Kit látogat” rubrikába beírom a nagymamám nevét: Mrs. E. Dalrymple.

A nő maga felé fordítja a lapot, hogy elolvassa, amit írtam.

– Ó, maga Ellához jött? Ez kedves. Kezd jól beilleszkedni, és a fia rendszeresen jár hozzá, de jót tesz neki, ha több látogatója van.

A büntudattól kissé ingerült leszek. Legszívesebben megmagyaráznám neki, hogy előbb nem jöhöttem. *Teljes munkaidőben, tanárként dolgozom, tudja, és a fiammal gondok vannak, nem egyszerű időt találnom...* De nem mentegetőzőm hangosan, inkább ismét mosolyt kényszeríték az arcomra, és ujjammal próbálom kifésülni kócos fűrtjeimet, amelyek az épület melegházi levegőjében máris kezdenek begöndörödni.

A nagybátyám, Robbie telefonhívása sarkallt erre a látogatásra.

– Szeretne találkozni veled, Kendra, ha ráérsz. Valamit kérni akar tőled. De figyelmeztetnem kell téged, hogy már nem túl erős mostanában. Észre fogod venni, hogy megváltozott, amióta utoljára találkoztatok az otthonában. Mostanában sokkal jobban elkalandoznak a gondolatai.

Gyengéd, de érezhetően kissé sürgető volt a hangja, ami csak növelte a büntudatomat, amiért nem látogattam meg a nagyit előbb. De anyám nem áll közel Ella nagyihoz – valamiféle komplikált anyalánya feszültség miatt, amiről sohasem beszélnek –, úgyhogy nem sok kapcsolatom volt vele gyerekkoromban. Emiatt még nehezebb ügy a látogatás. Azt hiszem, nem mondom el anyának, hogy az idősök otthonában jártam ma. Esetleg valamiféle árulásnak tűnhet a szemében, még ha nem is vagyok benne biztos, hogy miért. Tudom, hogy ha említeném, akár csak futólag is, mintegy véletlenül, egy szusszanás volna a válasz a vonal másik végén, és rögtön témát váltana az anyám.

– Második emelet, menjen el egészen a folyosó végéig. Elláé az utolsó ajtó balra – igazított útba a recepció, begyakorolt mosollyal.

Főtt káposzta súlyos, minden mást elnyomó szaga szivárog ki az ebédlőajtó mögül, és összekeveredik a légfriessítő meg a fertőtlenítőszeres illatával. A lépteim nem csapnak zajt a vastag kék szőnyegen. Úgy döntök, a lift még inkább klausztofóbiás érzést váltana ki bennem, és inkább nekivágok a lépcsőnek. Ettől hirtelen felötlik bennem, hálás lehetek, hogy tudom használni a lábamat. Mire felkapaszkodom a második emeletre, izzadok, és a fejbőröm bizsereg a saját testem melegétől. Elhúzom a bőrömtől a gyapjúpulóverem magas nyakát, azt remélve, hogy így lehűthetem magam, és próbálok mélyeket lélegezni. *Vajon hogyan tud alkalmazkodni a nagymamám ennek a létesítménynek a fullasztó légköréhez, tűnődöm, akármilyen meleg és tiszta is ez a hely?* Kedves az ápolószemélyzet? Hiányzik neki a morningside-i jókora háza, a tágas, magas mennyezetű helyiségek, az egy élet hordalékával megtöltött szobák? Vagy mindez többé már nem számít neki? Elfelejtette, ahogy mostanában olyan sok mindent elfelejt? Az elméje mintha ugyanúgy megszabadulna az emlékektől, ahogyan a nagyfi megszabadult olyan sok tulajdonától, a puszta alapokra csupaszítva le az életét. Lakóhelyéhez hasonlóan csökkentve létezése mértékét is, amint végső napjaihoz közelít.

Bal oldalon az utolsó ajtóra a tizenkettes szám van felfestve, alatta kis fémkeretben a névtábla: „Ella Dalrymple”, szép, kerek betűk, kézírással. Egy fiatal kéz írása, nem a nagyfi elegáns dőlt írása, amely hullámzó és reszketeg mostanában a karácsonyi képeslapokon, amiket küld nekünk.

A túldoldalról televízió hangosra felcsavart zaja árad ki a folyosóra. Ám amint megállok Ella nagyfi ajtajánál, csak a csöndet hallom bentről. Halkan kopogok. Lehet, hogy alszik. Hagyhatok egy cédulát,

elomonhatok anélkül, hogy felébreszteném. Időben hazaérhetnék, hogy megnézzem Finnt, nekifogjak a vacsorának, és kijavítom a dolgozatokat, amiket hazavittem magammal. Harmincegy értekezést: „Ki a hibás a Macbeth tragédiájáért?” Van egy olyan gyanúm, hogy némelyik értekezés maga is felér egy tragédiával.

Erős késztetést érzek, hogy sarkon forduljak és távozzak. Végül is, most már őszintén mondhatnám, hogy megpróbálkoztam a látogatással, és tiszta lenne a lelkiismeretem. Ám ugyanakkor nem tagadhatom, van bennem némi vonakodás, hogy hazamenjek. Mintha mostanában mindig így éreznék, tudván, hogy amint belépek az ajtón, óvakodom majd Dan szemébe nézni, nehogy ismét meglássam benne a vereség villanását, mint oly sokszor mostanában, és a bűntudatot, amit nem tud elrejteni, amint meglát, hogy hazajövök fáradtan, egy újabb munkanap után. Mindketten úgy teszünk majd, mintha minden rendben volna. Dan megpróbál majd gondtalannak tűnni, és pozitívan nyilatkozni a legutóbb elküldött állás pályázatról, én pedig könnyedén és vidáman próbálok beszélni a napomról, mosolyt kényszerítve az arcomra, és elmesélek egy vicces történetet arról, hogy mit mondott az egyik tanuló az iskolában. De mindketten tudni fogjuk. Annak ellenére, hogy védeni próbáljuk egymást, mindketten halálra vagyunk rémülve a jelenlegi anyagi helyzetünktől, és még inkább a jövőtől. Vajon mi vár odakint a mi gyönyörű, megközelíthetetlen fiunkra? Finn-nel bajok voltak már kisbaba korától kezdve, és az orvosok az erőtlenségét, ami rettenetes, rémisztő dührohamokkal váltakozott, kólikának vagy fogzásnak, vagy valamiféle pontosan meg nem határozott „vírusnak” tulajdonították. Aztán mikor kétéves lett, rájöttek, hogy valójában „jelentős fejlődési elmaradás” van nála, és szakorvosokhoz utaltak minket, ahol végül megállapították az autizmusát. Azóta minden nap kimerítő küzdelemmel

telik, akár a dühén és a rettegésén próbáljuk Finnt átsegíteni, akár a hatóságokkal küzdünk, hogy próbáljunk több segítséget szerezni neki. És míg Dan és én próbálunk pozitív fényben feltüntetni mindent nap közben, ma éjjel megint ott tátong majd köztünk az a szörnyű szakadék, amikor az ágyban fekszünk, mérföldekre egymástól. Olyan, mintha mindketten fuldokolnánk a saját aggodalmaink tengerében, és képtelenek volnánk kinyújtani a kezünket, hogy a másikat a partra húzzuk. Egyre távolabb sodródunk egymástól, és már képtelenek vagyunk erőt meríteni, hogy küzdjünk a víz alatti áramlatok ellen, amelyek lehúznak bennünket.

Egy nővér jön ki a szemközti szobából; törülközővel letakarva hoz valamit. Kurta, hivatalos mosolyt vet rám, én pedig visszafordulok Ella ajtajához, és ismét bekopogok, kissé határozottabban. Megszólal nagyanyám kedves hangja, amely a kortól megviselt és karcos, mint a régi gramofonlemezei:

– Tessék!

– Én vagyok az, nagyi, Kendra. Eljöttem, hogy megnézzem, hogy vagy.

Hamisnak hallom a hangom, benne a büntudatból eredő felfokozott vidámsággal.

Nem tudom, megismer-e. Egyszer előfordult, hogy amikor elmentem hozzá látogatóba, Rhonának nevezett, és ráncos arcán ragyogó mosoly áradt szét az örömtől és a megkönnyebbüléstől, azt gondolva, hogy végre visszajött hozzá a lánya.

– Én nem Rhona vagyok, hanem Kendra. Rhona lánya, nem emlékszel rám? De anya is eljön majd látogatóba hamarosan, biztos vagyok benne.

És minél előbb, annál jobb, mielőtt még túl késő volna, ezt nem tettem hozzá. Anyám évek óta nem járt Edinburghban, nem hajlandó

meglátogatni az anyját, és mindent Robbie bácsira hagyott, még a nagy beköltöztetését is az idősek otthonába, és a háza kiürítését is az eladása előtt.

De látom, hogy ma jó napja van nagyinak. Ragyog a szeme, és vág az esze.

– Kendra, drágám, milyen kedves! Gyere be, és húzd ide azt a széket! De hát bőrig áztál! Akaszd ide a kabátodat a radiátor mellé, hogy egy kicsit megszáradjon. Pocsék idő van odakint.

Miközben megölelem, érzem, milyen törekeny, milyen puhának tűnik az arcán a bőr, ahogy az arcomhoz ér.

Közelebb húzok egy széket az övéhez, és alaposan körülnézek. Robbie és a felesége, Jenny, jó munkát végeztek. Úgy rendezték el azt a néhány dolgot, amit elhozhattak a házból, hogy attól a szoba, az unalmas, magnóliaszínű falaival és bézs szőnyegpadlójával egy kicsit személyesebb, melegebb hely lett.

Ella festményeit, köztük a kedvencemet is – a tengerparti tájképet a vitorlás hajóval – felakasztották a távolabbi falra, ahol láthatja őket az ágyából. Van néhány régi szőnyege is a padlón. Még mindig drágakövek színeiben pompáznak, annak ellenére, hogy itt-ott kicsit megkoptak a több ezer lépéstől, amit megtettek rajtuk az évek alatt. Nagy díszei és könyvei pedig el vannak rendezve a polcokon, amelyeket Robbie méretre készített a szoba két fala mentén meg az ablak alá, ahonnan kipillantva a fák tetején túl a kivilágított edinburghi vár lebegni látszik a távolban, mintha az ágak viharos tengerén úszna.

Nagy ágya mellett, az éjjeliszekrényen, egymaréknyi kagylót tartó, törekeny tál hever, amelynek sötétkék felszínén villámra emlékeztet az aranyerezet. Ezek a kagylók valahogy különösen szívbe markolóak. Nincs bennük semmi különleges; egy parti séta szerény zsákmányának látszanak. Mégis, ha nagyí így megőrizte őket, több lehet

bennük, mint első látásra tűnik. Értékes emlék régmúlt nyarokról talán, emlékeztető a napfényben fürdő, szélfúttá, távoli tengerpartokon töltött, valaha volt vakációkra. Nagyot nyelek, hogy visszafojtsam a torkomban hirtelen feltörő érzést.

– Hogy sikerül beilleszkedned, nagyfi?

Tudom, hogy nehéz volt neki ez a költözés, és hogy a vereség beismerésének érzi, valami végének. És egy pillanatra elcsípem a kérdésemre a tekintetében felvillanó szomorúságot. Ám gyorsan elrendezi a vonásait, és arcán a szokásos nyugodt mosollyal feleli:

– Ó, egész jól. Nem lenne rossz ez a hely, csak ne volna tele öregekkel.

Bólintok, és visszavigyorgok rá.

– Értem. És kilencvennégy évesen magadat nem sorolod közéjük, ha jól értem.

– Nem hát. – Színlelt ártatlansággal felvonja a szemöldökét. – Minden ellenkező látszat ellenére én valójában csak tizenhét vagyok. Tudod, van egy elméletem, hogy ha olyan sokat éltél, mint én, a memóriád eldönti, hogy mennyi idő akar lenni. És ma az agyam a tizennyolcadik évemhez tért vissza.

Kissé gyanakodva nézek rá; aggódom, hogy ismét olyan epizódon megy át, amikor az agya elveszti a kapcsolatot a közelmúlt emlékeivel, és visszaviszi őt a múltba, ellopva tőlünk apránként, az idősödő elmének ezzel a kegyetlen fogásával.

Ám nagyfi szeme tisztán fókuszált, amint feszülten figyeli az arcomat. Bizonyára észrevette az aggodalom áruló villanását a vonásaimon, mert a kezem után nyúl, és a két kezébe fogja.

– Ne aggódj, Kendra, csak ugratlak. Ma egészen itt vagyok.

Lángba borul az arcom. A másik kezemet az övére helyezem, és jobban szembefordulok vele. A felismerés, hogy tudja – hogy

tisztában van az emlékezetkihagyásokkal, a rémisztő, sötét lobbanásaival a gyertyalángnak, amely egészen mostanáig olyan egyenletesen égett –, belém hasít hirtelen, és a torkomban ismét gombócot érzek, amitől nem tudok megszólalni.

– De – folytatja –, tudom, hogy kezdek begolyózni.

Megszorítja a kezem, miközben keresem a megfelelő szavakat, hogy tiltakozzam, hogy azt mondjam, *nem, ez nem igaz, minden rendben van veled*, mintha csak a hazugságtól jobb lenne mindketőnknek.

– Ez az igazság, drágám. Nincs értelme tagadni. Úgyhogy szeretnék egy szívességet kérni tőled. Te jól bánsz a szavakkal, és most, hogy én itt vagyok – biccent a szoba felé, amely körülvesz minket, és ami mindaz, ami a világból még megmaradt neki –, sok ráérő időm van, a fejem pedig tele van emlékekkel. Úgyhogy mielőtt végleg elfeledném mindet, és tényleg nem maradna semmi, azt szeretném, ha leírnád őket nekem. Ha elmondanád a történetemet. Megtennéd ezt a kedvemért? Emlékszem, régebben azt mondogattad, hogy író akarsz lenni. Itt a lehetőség, hogy gyakorold ezt a tehetségedet.

– Ó, hát tudod, mit mondanak: „Aki tudja, csinálja, aki nem tudja, tanítja.” De persze, Ella nagyfi. Szívesen leírnám az emlékeidet. Az idő az egyetlen probléma. Csak a tanítás után tudlak meglátogatni, bár gondolom, a szünidőben gyakrabban jöhetek. De ott van Finn is...

Elhallgatok. Ismét feltámad bennem a bűntudat. Persze, megpróbálhatnék egy kicsit több időt szerezni, csak Dan most éppen anyyira feszült, amiért állandóan otthon van a mi édes, kimerítő fiunkkal. Tudom, milyen nehéznek találja az állandó emlékeztetőt, hogy mennyire „másmilyen” Finn, a fájdalmas aggódást, hogy vajon mit tartogat a jövő neki... Hogyan fejlődik majd az autizmusa, ahogy

idősebb lesz? Ki fog gondoskodni róla, ha mi már elmegyünk? Aztán pedig, könnyed kikapcsolódásként, Dan minden szabad percét azzal tölti, hogy még több állást pályázzon meg, a siker csekély reményével. Mostanában csak rossz hírek vannak; volt kollégákról hall, akik közben szintén elvesztették a munkájukat, és visszautasító leveleket kap, túlságosan is gyakran; mindez soha nem látott mélységekbe taszította a férjemet.

Ella bólint, és elengedi a kezem, amint elfordul, hogy kihúzzon egy fiókot maga mögött az éjjeliszekrényen.

– Tudom, mennyire elfoglalt vagy, drágám, és nem akarok még több terhet rakni rád. Úgyhogy megkértem Robot, hozza be nekem ezt – egy riporter magnót mutat fel. – Én arra gondoltam, hogy erre rámondok az emlékeimet, aztán odaadom neked a szalagokat, hogy átírhasd őket, amikor ráérsz, a saját otthonod kényelmében. És magaddal viheted ezeket az albumokat is, felidézik az embereket és a helyeket, és talán segítenek, hogy elképzelhesd mindezt.

Egy zsinórral átkötött cipősdoboz meg egy nagyobb kartondoboz hever a padlón az ágy mellett, benne, úgy nézem, egy köteg kartonfedeles fotóalbum. Felemelem a legfelsőt, és találomra kinyitom. A fekete lapra helyezett fotóról anyám néz rám kislányként, komolyan. A kép alatt fehér tollal – bizonyára volt egy speciális tolla erre a célra –, Ella nagy csinos kézírásával: „Rhona, 8 éves.”

Felemelem a tekintetem, és ahogy ismét Ella nagy szemébe nézek, eltűnődöm, mint oly sokszor, pontosan *mi* történt, ami miatt eltávolodott egymástól az anyám és a nagyanyám. Az a valami úgy hever ott, mint egy jégmező, fagyos és áthághatatlan, feneketlen szakadékokkal szabdalt, amiket az élet hasított közjéjük.

Ella ismét a kezemre teszi a kezét. Ezúttal erősebb a szorítása, és sürgetést érzek a hangjában.

– Kérlek, Kendra! Fogj az időm. Mielőtt túl késő lenne, mielőtt mindent elfelejtek, és nem marad senki, aki elmondja, kérlek, megírnád a történetemet?

Ismét rápillantok a fotóra a lapon. Egy kislány, csinos fehér blúzban és csíkos iskolai nyakkendőben. Egyenes szőke haját műanyag hajpánt fogja hátra az arcából, sötét szeme pillantása megfejthetetlen. És ekkor rájövök, a nagyanyám nem csak kér tőlem valamit, hanem ajánl is valamit cserébe. Talán magyarázatot. De legalábbis valamiféle betekintést.

A fotóalbumok dobozára nézve felötlik bennem, milyen keveset tudok a nagyanyám életéről. Az anyám és közte lévő ellentét miatt nem túl sokat találkoztam vele gyerekkoromban, és csak miután a Moray House-ban elkezdtem a tanárképzőt, majd megismerkedtem és összeházasodtam Dannel, akkor kezdtem gyakrabban találkozni az edinburghi nagymamámmal. Saját életem gondjaiba gabalyodva sosem láttam többnek, mint egy idős rokonnak, valahol a háttérben, hogy néhanapján lelkiismeret-furdalást ébresszen bennem, amikor mégis meglátogattam, ha Robbie és Jenny távol voltak, vagy mással voltak elfoglalva.

Úgyhogy, be kell vallanom, vonzónak találok a kilátást, hogy végignézhetem az albumokat, átböngészve az anyám és Robbie bácsi múltját megörökítő képeket. Bizonyára lesznek fotók a nagyapámról is, akire csak homályos alakként emlékszem a gyerekkoromból, mivel meghalt, amikor én hétéves voltam. Emlékszem a hosszú autóútra a temetésre Londonból; a huzatos skót templomra; ahogy az anyám sírt, és apám nem tudta megvigasztalni; és utána a teasüteményre meg a narancslére Ella nagy házában. Nem maradtunk ott éjszakára, bár sok szabad szoba volt.

– Inkább Robbie-éknál alszom – hallottam, ahogy anyám mondja a papának, hirtelen túl magasnak és hangosnak tűnő hangon...

Nagy akaratereővel visszatérek a jelenbe, amikor meglátom nagyanyám arckifejezését, amelyben a kérdés kéréssel vegyül.

– Rendben, megegyeztünk. – Ella nagyira mosolygok, ő pedig megkönnyebbült, sugárzó mosollyal néz vissza rám.

– Reméltem, hogy ezt mondod. Itt az első két szalag, és megkértem Robbie-t, vegyen még egy ilyen szerkezetet, hogy lejátszhasd őket otthon. – Vastag borítékot tesz az albumok tetejére a dobozba. – És, Kendra, mondd el a magad módján! Fogd a szavaimat meg a képeket, és írd le őket rendesen! Használd a tehetségedet! Hogy mások elolvashassák és megértsék.

Ismét bólintok; megint érzem, hogy van valami rejtett sürgetés a szavaiban.

És hirtelen megérzem magamon a két szempárt, amelyek várakozóan szegeződnek rám: Elláét, és az ölemben tartott album lapjáról az anyámét is a fotón.

ELSŐ RÉSZ

1938, Île de Ré

EGY LÁNY ÁLLT A MÓLÓN, és figyelte, amint a komp, ami majd átviszi a szigetre, kitartóan szeli a habokat közeledőben.

Letette krémszínű bőr utazótáskáját, és lecsúsztotta válláról a blézerét, megszabadulva szűk szabásvonala korlátaitól, hogy a francia napfény melege simogathassa a bőrét. A karja fehér volt a hosszú északi tél után, mivel abban az évben említésre méltó tavasz sem volt. A lány úgy érezte magát, mint a pillangó, amely formátlan bábjából előbújva hirtelen felfedezi a szárnyait, és szélesre tárja őket, hogy magába szívja a meleget, a fényt és a színeket.

Egy szellő – lány lehelet a széles Atlanti-óceánról, amely a laposan fekvő szigeten túl folytatódott a világ túlsó feléig – megemelte a vállára hulló mézszínű haját, lehűtve a nyakát és a felhevült arcát.

Hosszú volt az út Edinburghból, tele új és izgalmas élményekkel. Fáradt lett volna, ha nem annyira izgatott a házigazdáival való találkozás gondolatától; és a közeledő komp most még közelebb hozta ezt a megpróbáltatást. Az éjszakai hálón vonaton anya, aki – Ella tiltakozása ellenére, miszerint tizenhét évesen tökéletesen jól elboldogul maga is – elkísérte az átkelő vonatig, az igazak álmát aludta a másik

fekhelyen. Lassú, egyenletes légzése elvegyült a síneken kattogó kerekek zajával és a sötétben időnként mellettük elhaladó más vonatok ijesztő dübörgésével.

Ám Ella, aki hozzá volt szokva Dél-Edinburgh árnyas elővárosában található hálószobája csendjéhez, alig aludt egy szemhunyást. Nem mintha bánta volna. Túlságosan izgatott volt, a feje túlságosan tele az előtte álló utazással. A külföldön eltöltendő nyár mint ígéret nyújtózott előtte. Úgyhogy feküdt a ringatózó keskeny ágyban, a ropogásra keményített pamutlepedők, és a szürke gyapjútakaró között, amelynek sarkába a LNER betűszót varrták pirossal, és magában francia kifejezéseket gyakorolt. Mert igaz, hogy ő volt franciából a legjobb az osztályban, elismerő biccentéseket kiérdemelve Mademoiselle Murray-től, ám Ella gyanította, hogy a tanárnője akcentusában erős morningside-i beütés volt. Az biztos, hogy a francia nyelv egészen másként hangzott a gramofonlemezeken, amelyeket anya szokott lejátszani, miközben ábrándosan mosolygott Maurice Renaud énekét hallgatva, és felidézte, amikor fiatal korában Párizsban látta egy fellépését.

– Tudod, Ella, ha valóban beszélni akarsz egy idegen nyelvet, elengedhetetlenül fontos, hogy valamennyi időt eltölts abban az országban – jelentette ki. – Arról nem is beszélve, ha meg akarod érteni azt a kultúrát.

Úgyhogy múlt karácsonykor Ella anyja írt régi barátnőjének, Marianne Martet-nek, hogy megkérdezze, meglátogathatná-e Ella egy-két hétre őket.

– Ez még jobb lesz, mint két hét Párizsban. Meghívott, hogy töltsd az egész nyarat velük a nyaralójukban Île de Rén. Hat teljes hét az ikrekkel! Képzeld csak el! Úgy fogsz beszélni franciául, mintha az lenne az anyanyelved.

Ella titokban csalódott volt egy kicsit. Nagy örömmel várta, hogy megtapasztalja azt az eleganciát és kifinomultságot, amit Párizs ígért, miután többször is elolvasta a *Picture Post* cikkét a híres világkiállításról, amelynek a város adott otthont az előző évben. Erről a szigetről még csak nem is hallott. Miután tanulmányozta a nehéz világtaszt, látta, hogy egyike annak a néhány parányi földdarabkának, amelyik úgy nézett ki, mintha Franciaország partvonaláról lett volna lefaragva és a tengerbe pottyantva. Ám a kaland az kaland, különösen egy olyan lány számára, aki korábban sosem járt még Fife-nál távolabb.

Hetekig tartott a tervezetés: többször ellátogattak a Jennersbe, hogy a nyaraláshoz megfelelő ruhatárat vegyenek, többek között három fürdőruhát, új fehérneműket, és varrattak számos könnyű pamutruhát is, amelyek szebbek voltak, mint korábban bármelyik öltözeke.

– Muszáj jól eltakarnod magad, amilyen világos bőröd van – fontoskodott a mamája. – És ne felejtse el mindig viselni a kalapot, különben tele leszsz szeplővel, aztán majd bánhatod!

Az apja megajándékozta egy kis utazótáskával az indulása előtti napon.

– Azt hallottam, minden ifjú hölgynek, aki külföldre utazik, szüksége van egy ilyenre – mondta mosolyogva.

Egy kulcs, amelyet Ella most a nyakában viselt szalagon, nyitotta a vörösréz zárat, és a táskát kinyitva feltárult a mély cseresznyepiros selyembélés, amelyben több ezüst tetejű üveg és tégely volt elhelyezve, meg egy hajkefekészlet egy kis ovális tükörrel. Minden tárgyat vékony bőrszíjak tartottak a helyükön. Épp csak az éjszakai holmijának volt még hely, meg néhány olyan dolognak, amire szüksége volt az utazás közben. Minden egyebet gondosan hajtogatva, selyempapírba csomagolva a nagy bőröndbe pakoltak.

A komp lassított, amint közel ért a mólóhoz, és a kikötőben hirtelen mozgolódás támadt. Egy matróz felvitte Ella bőrröndjét a fedélzetre, elismerő pillantást vetve a lányra a vállá felett, ahogy ő az utazótáskával a kezében követte. Egy svájcisapkát viselő férfi egy ketrecnyi kotkodácsoló tyúkot helyezett a kormányosfülke árnyékába, és Ellára mosolygott, miközben leült a fedélzet szélén végigfutó, kemény fapadra. Aztán egy kiáltással és intéssel eloldották a köteleket, és a komp megkezdte útját vissza a szigetre, gyorsan fordulva, hogy minél jobban kihasználják az árapályt.

Ella a hajóorr közelébe állt az úti célját fürkészve, amely halvány földszávnak tűnt a habokba simulva. *Mintha csak elsodorhatná egy vihar,* gondolta Ella. Emlékezve anyja figyelmeztető szavaira, fél kezét erősen rászorította a szalmakalapra, amely a naptól védte az arcát, mivel a szél egy kissé felerősödött a víz felett, azzal fenyegetve, hogy lekapja a fejről a kalapot, és a hullámok közé hajítja. Amint megnedvesítette az ajkát, sós ízt érzett.

Az ég szédítő kék volt fölötte – egészen más, mint a szürke, amihez Edinburghban szokott. Ella hátrahajtotta a fejét, és tekintetével követte egy magasba szárnyaló sirály útját.

Amint félrehajtott fejjel figyelte a madár röptének ívét, visszapillantott a szárazföld felé, amely gyorsan távolodott a komp tajtékos farvize mögött. Egy pillanatig az az ijesztő gondolata támadt, hogy lelépett a Föld pereméről, és az utazása nyüzsgő állomásai – Edinburgh, London, Párizs – talán még mindig léteznek egy másik univerzumban, ám ő maga mögött hagyta azt a világot.

A komp kitartoán haladt előre, és egyre közelebb került Île de Ré fehér homokpartja. A látvány Turner festményeire emlékeztette Ellát, amelyekről művészettörténet-órán tanult az iskolában. A kora nyári este fényében a hullámozó tenger a lapis lazuli és a türkiz

váltakozó színeiben ragyogott, a zöld fenyők sűrű ágai alatt megbújó szigetet pedig mintha fehéraranyból kovácsolták volna. A lány mélyen beszívta a sós levegőt, és azt kívánta, bárcsak örökké tartana az átkelés, hogy az életét ebben az izgatott várakozásban tölthetné, szabadon szárnyalva, mint a madarak, amelyek felemelkedtek az ég szédítő kékségébe a feje fölött.

Ám a komp hamarosan a móló mellé állt a kikötő szélén, ahol egy daru esetlen, hórihorgas karja rakományt pakolt egy nagyobb hajó rakterébe, rakodómunkások és tengeri madarak kiáltásaitól kísérve.

A komp utasai előretódultak, összeszedve a táskáikat és a csomagjaikat. A svájcisapkás férfi a tyúkketrecet egy kerékpárra rakta, amelyet a rövid pallón letolt a biztonságos szárazföldre.

Ella felvette a táskáit, és elindult, kissé féloldalasan, lefelé a hajóról. Marianne Martet azt írta, várni fogják, ám Ellának fogalma sem volt, *hogy néznek ki* a házигazdái. Az anyja úgy írta le a régi barátnőjét, hogy gyönyörű nő, eleven, nagy szeme van, és sötét, göndör haja. Marianne pedig a leveleiben megírta, hogy az ikrek – Caroline és Christophe – most tizennyolc évesek, és nagy örömmel várják, hogy egy új barátjuk legyen a nyárra, különösen, hogy hasonló korú.

Ahogy a tömeg eloszlott, és a kompról legördülő autók elhajtottak a poros úton, Ella észrevette a számárfogatot, amely a móló távolabbi végén várakozott. A tetején állt a két fiatal, hogy átlásson az emberek feje fölött, és vadul integettek Ella felé. Egy lány, leomló gesztenyebarna fürtökkel, és egy fiú, akinek a haja sötét szemébe hullott. Ahogy a nap megvilágította az arcát, magas járomcsontja árnyékot vetett, még jobban kiemelve csinos vonásait. Volt valami öntudatlan és gondtalan szépség ebben a két emberben, amitől Ellában azonnal rokonszenv ébredt irántuk, és teljesen eltűnt az aggodalma amiatt, hogy idegenekkel kell töltenie a nyarat. A lány rövid ujjú blúzt viselt,

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

és halásznadrágot, amely fedetlenül hagyta leburnult vádliját. A fiún pedig laza ing volt, amelyet halászok hordanak, egy bő szárú nadrág fölött. Ella azonnal túlóltözöttnek és feszélyezve érezte magát csinos, karcsúsított blézerében és bő szoknyás ruhájában.

Christophe és Caroline leugrottak a kocsiról, és odamentek hozzá, hogy üdvözöljék. Ella a kezét nyújtotta Caroline-nak, és félszegen elpirult, amikor a lány behajolt a kalapja alá, és két oldalról arcon csókolta. Csáléra álló kalapjában Ella zavartan Christophe felé fordult, bizonytalanul, hogy mi a megfelelő etikett. Aztán még jobban elvörösödött, amikor a fiú is két puszit nyomott az arcára. Hogy leplezze a zavarát, ismét határozottan a fejébe nyomta a kalapot, hálásan a széles karimáért.

– Eleanor Lennox. Isten hozott! – Christophe szeme vidáman csillogott, miközben lehajolt, hogy felemelje Ella jókora bőröndjét.

– Kérlek, hívjatok Ellának! Mindenki így szólít, kivéve, ha valami rosszat csináltam.

Megkönnyebbült, hogy megértette a fiú francia beszédét, és bár eleinte egy kicsit tétovázott, megtalálta a szavakat, hogy válaszoljon neki.

– Nem hinném, hogy egy ilyen lány valaha is rosszat csinál – nevetett a fiú. – Ahhoz túlságosan rendesnek tűnsz. *Oh lá lá*, ez a bőrönd nyilván még több hasonló ruhával van teli. Szegény Anaïs nem fogja tudni elhúzni a kocsit. Nekünk gyalogolnunk kell mellette.

– Ugyan, ne hallgass rá! Csak ugrat. – Caroline a kezébe fogta Ella kezét. – Gyönyörű a ruhád és az utazótáskád is. Meg kell bocsátanod nekünk, mi mindig ilyen *décontractés*, ilyen lezserek vagyunk itt a szigetén. Ez kellemes változás a párizsi életünkhöz képest. Megfelekedünk arról, hogyan néznek ki a civilizált emberek.